

Pesten en gepest worden

Al geruime tijd heeft men het vermoeden dat pesten op jonge leeftijd samenhangt met een bepaalde antisociale persoonlijkheid op latere leeftijd. Voor pesten bestaat vrij veel aandacht op lagere scholen en in de loop van de tijd zijn er allerlei programma's ontwikkeld om ouders en onderwijzend personeel op de gevolgen van pesten te wijzen. Dat gebeurde echter allemaal op basis van veronderstellingen. In Finland heeft men nu de relatie tussen pesten en gepest worden op de leeftijd van 8 jaar en het bestaan van psychiatrische aandoeningen op 18-20-jarige leeftijd prospectief vastgesteld bij jongens die werden gekeurd voor militaire dienst. In het onderzoek werden 2540 kinderen gevolgd. Negen procent van hen had op 20-jarige leeftijd een psychiatrische stoornis. Van degenen die vaak pestten was dat 18%, van de slachtoffers 17% en van degenen die zowel slachtoffer als pester waren, was dat 30%. Dat lijkt heel wat, maar we moeten niet vergeten dat de meeste kinderen met een psychiatrische stoornis niet betrokken zijn bij pesten. Van alle 264 jongens met een psychia-

Foto: Thomas Schlijper / Hollandse Hoogte

trische stoornis in dit onderzoek waren er 189 (72%) niet betrokken bij pesten of gepest worden.

Voor veel van deze stoornissen blijken al op jonge leeftijd aanwijzingen te bestaan. Gecorrigeerd voor het bestaan van psychiatrische symptomen op 8-jarige leeftijd komt op 20-jarige leeftijd een antisociale persoonlijkheid alleen vaker voor bij pesters (OR 2,9) en angststoornis bij slachtoffers (OR 2,6). Wat moet een huisarts hier nu mee?

Mijn conclusie is dat jongens die vaak

met pesten te maken hebben een grotere kans hebben op psychiatrische problemen. Niet zozeer als gevolg van het pesten maar meer als co-existent lijden. Het zijn kinderen die we extra in de gaten moeten houden, en naar wie mogelijk eens nader moeten informeren bij de ouders. Maar dat wisten we eigenlijk al. (HvW)

Sourander A, et al. What is the early adulthood outcome of boys who bully or are bullied in childhood? The Finnish "From a Boy to a Man" study. Paediatrics 2007;120:397-404.

Communicatietraining verhoogt opbrengst screening

Opportunistische screening is een effectieve methode om chlamydia-infecties op te sporen en te behandelen. Maar het is niet altijd eenvoudig voor artsen om patiënten te bevragen over hun seksuele leven als zij voor andere klachten op het spreekuur komen. Dit is vaak een reden om deze screening achterwege te laten of niet optimaal uit te voeren.

Verhoeven et al. onderzochten of een gerichte kortdurende communicatietraining de opbrengst van deze screening kan verbeteren. Zij zetten een RCT op waarbij huisartsen vrouwelijke patiënten jonger dan 35 jaar benaderden die op het spreekuur kwamen voor anticonceptievragen of uitstrijkje. De huisarts stelde

zeven vragen om het risico op chlamydia vast te stellen. De helft van de huisartsen (n = 18) kreeg via een videofragment een communicatietraining over een dergelijk consult, waarbij er stil werd gestaan bij de moeilijkheden bij het afnemen van de seksuele anamnese. De andere groep huisartsen (n = 18) wisten alleen dat ze deelnamen aan een pilotonderzoek.

Het aantal onterecht geteste vrouwen, bij wie namelijk geen risicofactor was vastgesteld, was in de interventiegroep 14,3% en in de controlegroep 33%.

Concluderend blijkt dat deze Belgische huisartsen na een korte training in communicatievaardigheden de kwaliteit van hun screening hebben verbeterd. (KR)

Verhoeven V, et al. Korte training in communicatievaardigheden verbert de kwaliteit chlamydia screening. Resultaten van een cluster RCT. Huisarts Nu 2007;36:233-38.

De berichten, commentaren en reacties in het Journal richten zich op de wetenschappelijke en inhoudelijke kanten van de huisartsgeneeskunde. Bijdragen van lezers zijn welkom (redactie@nhg-nl.org). De bijdragen in deze aflevering zijn van Klaas Reenders, Siep Thomas, Henk van Weert, Tjerk Wiersma en Hans van der Wouden.